

zaaknummer 2013 T 988 (2)

Beslissing 14 augustus 2014

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven

tegen:

(*wijlen*) **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Orde van de minderbroeders Franciscanen
in Nederland (hierna: 'de Orde').

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 13 mei 2014.

Op 6 juni 2014 is op de griffie een inhoudelijke reactie binnengekomen van [naam], tot 23 mei 2013 Minister provinciaal van de Orde, thans optredend namens de huidige Minister provinciaal.

Op 23 juli 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de klacht is behandeld en waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en hij heeft zijn standpunt toegelicht. Klager werd bijgestaan door mr. Weller.

Namens de Orde is verschenen [gedelegeerde].

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager komt uit een gezin van vier kinderen, waarvan klager de op een na oudste is. De vader van klager had een militaire functie en hij was, voordat hij met pensioen ging, veel uit huis. Klager kan zich verder herinneren dat hij het eerste jaar van de Mulo op een gewone school heeft doorgebracht en dat jaar moest overdoen. Klager is vervolgens op 13-jarige leeftijd naar het internaat [naam] gegaan waar hij het eerste jaar van de Mulo/mavo heeft overgedaan. Klager denkt dat hij door zijn ouders naar [internaat] is gestuurd omdat je daar wel moest leren met als doel dat klager goede punten kon halen.

2.2. Klager merkte al snel dat er een strenge sfeer heerste en als je niet luisterde je hard geslagen werd. Klager is twee jaar lang met veel geweld geconfronteerd. Klager kan zich

verder nog herinneren dat hij al direct in het eerste jaar 's avonds soms door aangeklaagde werd gevraagd om naar diens kamer te komen voor een hypnosessie. Dit omdat ze een druk leventje hadden met studie en sport. Na zo'n sessie voelde klager zich weer helemaal uitgerust. Klager weet dat hij daar een keer of acht onder hypnose is gebracht op een bankje in de kamer van aangeklaagde. Klager weet ook nog dat hij een keer na zo'n sessie merkte dat zijn broekriem los was. Klager kan zich van een andere keer herinneren dat hij niet onder hypnose raakte en merkte dat aangeklaagde aan klagers blote geslachtsdeel zat. Klager wist niet wat hem overkwam en hij heeft gedaan alsof hij gewoon onder hypnose was. Daarna is klager nooit meer naar het kamertje van aangeklaagde gegaan. Wel ruikt hij soms nog de geur die in dat kamertje hing.

Toen klager, op een gegeven moment door een broeder bont en blauw was geslagen, is hij in de nacht via een raam gevlucht en over een afstand van 25 kilometer naar huis gelopen. Klager is de volgende ochtend door zijn ouders teruggebracht naar [internaat].

2.3. Gezien de geslaagde vluchtpoging van klager en de openbare excuses van de desbetreffende broeder die daarop volgden, is aan de ouders van klager te kennen gegeven dat klager maar beter kon vertrekken van het internaat. Om die reden is klager tot zijn geluk, na twee jaar op [internaat] te hebben gezeten, weggegaan. Klager heeft vervolgens de Mavo in zijn woonplaats voltooid en is uiteindelijk op 25-jarige leeftijd gestart als [beroep] en doet dit werk nog steeds. Klager werd op zijn 19^e voor het eerst seksueel actief. Dit was met zijn eerste vrouw. Na een huwelijk van vijf jaar is klager gescheiden. Klager heeft vervolgens na enkele jaren een nieuwe vriendin gekregen en is daarmee na verloop van tijd gaan samenwonen. Uiteindelijk is klager op 36-jarige leeftijd met haar getrouwd en hebben zij samen een zoon gekregen. Het huwelijk was slecht, maar klager zegt niet te zijn gescheiden om te voorkomen dat andere mannen aan zijn zoon zouden komen en deze met geweld of misbruik zouden confronteren, zoals klager is overkomen. Uiteindelijk is klager om die reden pas na 14 jaar alsnog van zijn tweede vrouw gescheiden. Hierdoor is volgens klager zowel voor hemzelf als voor zijn tweede vrouw een belangrijk deel van hun leven in feite verpest.

2.4. Klager wenst een oprechte en werkelijke erkenning van hetgeen hem is aangedaan in de jaren op het internaat. Verder kan klager mogelijk zelfrespect herwinnen als de klacht gegrond wordt verklaard. Daarnaast zou klager graag zien dat er maatregelen worden genomen tegen diegenen die toen verantwoordelijk waren en nu nog posities binnen de Orde bekleden voor zover nog zinvol.

3. De reactie

[Gedelegeerde] heeft in zijn reactie gesteld dat klager slachtoffer is geworden van de walgelijke praktijken die op [internaat] heersten. Verder heeft hij toegelicht dat aangeklaagde niet van onbesproken gedrag lijkt te zijn. Er zijn al diverse klachten tegen hem gegrond verklaard, waarmee de aannemelijkheid van de klacht van klager volgens [gedelegeerde] voor de hand ligt. Hij heeft daarnaast in zijn reactie geschreven dat hij zich schaamt dat aangeklaagde opnieuw in verband wordt gebracht met seksueel misbruik en dat [gedelegeerde] te allen tijde bereid is klager daarvoor zijn excuses aan te bieden, zonder vooruit te lopen op het advies van de Klachtencommissie. Wel merkt hij nog op dat de inhoud van onderhavige klacht afwijkt van de reeds gegrond verklaarde klachten en daarnaast dat het aandeel van aangeklaagde binnen het gehele verhaal voor zover dat betrekking heeft op het geweld waarvan in [internaat] sprake was gering is.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten die betrekking hebben op het betasten van het geslachtsdeel van klager moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn meer dan veertig jaar verstreken sinds het feit dat klager aangeklaagde verwijt zich heeft voorgedaan. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde is dit feit niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenis die klager schetst, heeft plaatsgevonden en wel dat aangeklaagde klager één keer heeft betast aan zijn ontblote geslachtsdeel. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft geschreven en toegelicht. Daar komt bij dat de ex-echtgenote van klager heeft verklaard al sinds 1996 op de hoogte te zijn van het seksueel misbruik dat klager op [internaat] e is overkomen. Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door met name de gegrond verklaarde klachten tegen aangeklaagde met zaaknummers 2011 T 549(2) en 2011 T 553, waarbij eveneens in meer of mindere mate sprake is van seksueel misbruik door aangeklaagde.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie waarin klager jegens aangeklaagde verkeerde hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van het misbruik pas ongeveer dertien jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 14 augustus 2014 door mr. T.F.A.M. Hoogenboom, voorzitter, zr. J.G.M. Verwijs O. Praem en mr. F.J.M. Walstock, leden, bijgestaan door mr. M. van der Meulen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.